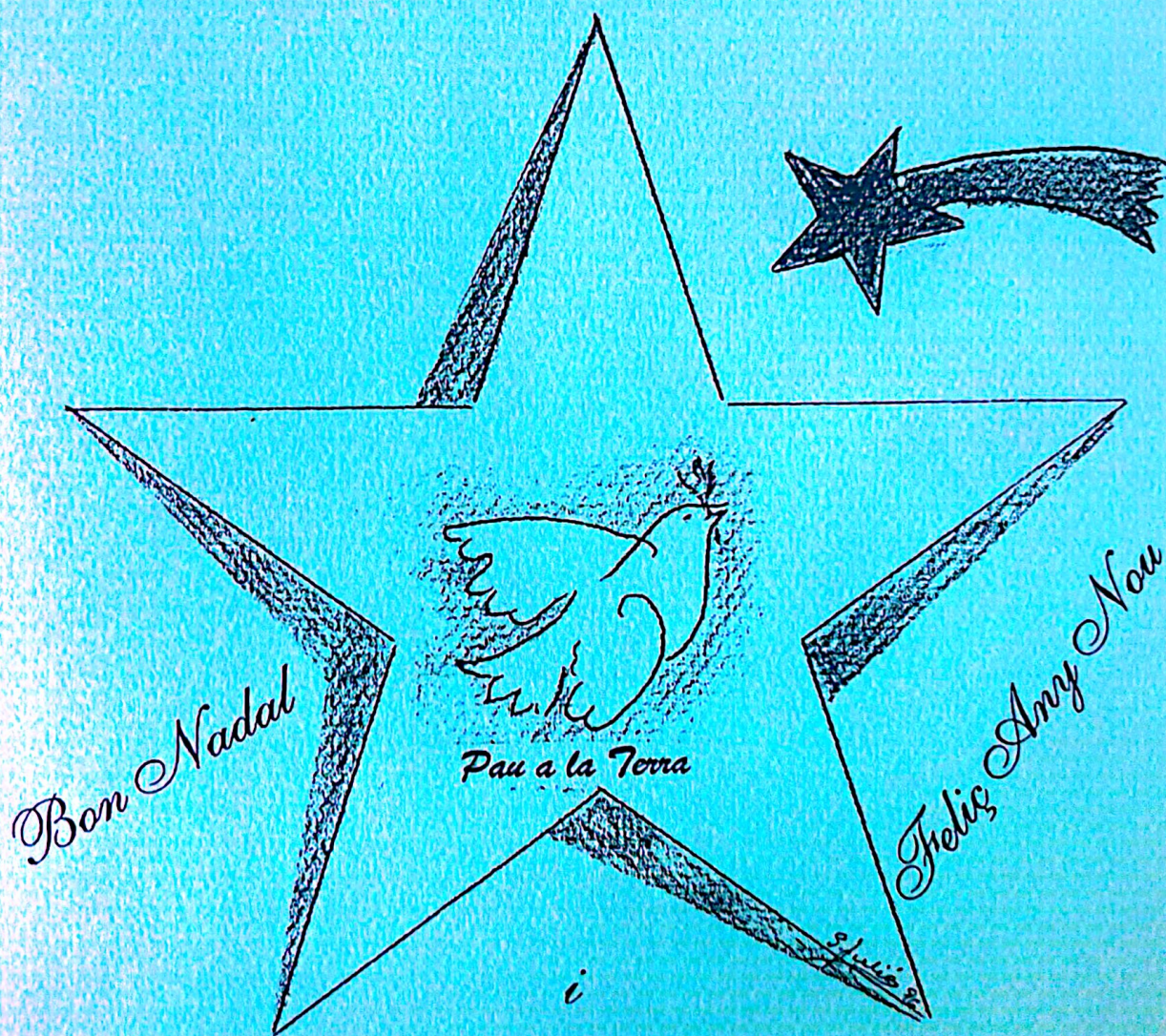

l'ateneu

ORDAL

DESEMBRE - 96

NÚM. 19

SUMARI

EDITORIAL	1.
INFORMACIÓ DE L'ATENEU	2.
AGENDA	8.
CUINA	7.
TEATRE	10.
SALUT	11.
CUINA	12.
EDUCACIÓ	13.
FET A CASA	14.
MÚSICA	26.
MEDI AMBIENT	27.
ESPORTS	28.
SOLUCIONS	32.

Per la publicació de qualsevol carta o article, l'escrit ha d'anar signat per l'autor o amb pseudònim. Estaran mecanografiats, a doble espai, una sola cara i en català.

COORDINADOR:	Miquel Pi
REDACCIÓ:	Cèlia Vendrell Mariangels Buirà Antoni Gallart M ^a . Angels Curto Magí Vendrell
DISSENY:	Joan Sánchez
PORTADA:	Salvador Julià
TIRATGE:	300 exemplars
EDITA:	L'Ateneu Ordalenc Av. Barcelona, 47 08739 Ordal

L' Ateneu no es fa responsable del contingut dels treballs publicats i signats pels autors respectius, ni comparteix necessàriament el criteri dels mateixos.

EDITORIAL

Cada cop més aviat, en aquestes dates, comencem a veure els carrers il·luminats, els aparadors decorats i els pessebres a les cases. L'ambient de festa vol esclatar en tot allò que se li posa al davant. I l'Ateneu no ha estat una excepció. Aquest any, hem rebut una alegria a casa nostra: el Magí, clarament vinculat a l'Entitat des de fa molts anys, ha rebut de mans de la Federació d'Ateneus de Catalunya el Premi Ateneus 95, atorgat a la persona més representativa dedicada al mon associatiu. Malgrat la gratificació no hagi estat econòmica, ens omple d'orgull el veure que la nostra Ateneu Ordalenc, activa des l'any 1928 té un lloc important en el moviment associatiu català; que és capaç d'engendrar persones que amb dedicació i paciència han sabut multiplicar el valor d'un organisme regit pel voluntariat. Aquest premi és un reconeixement a tots, els que en un moment o altre de la seva vida, han col·laborat activament amb l'Ateneu. Però també ha de ser un al·licient per tots els que us en manteniu al marge. En un món tan deshumanitzat com el nostre, en que gran part de la nostra feina es pot substituir per una màquina, val la pena dur a terme un compromís viu, que tracta amb gent, amb persones de debò; un repte que fa aconseguir l'equilibri personal que intentes transmetre: el poder fer una tasca per un poble i fer-la ben feta; sense més, forma persones íntegres, segures de sí mateixes i amb ganes de superar els egoismes més vulgars.

Animeu-vos i entreu a formar part de la Junta. El pitjor que us pot passar és que sigui una experiència interessant; el millor, posar un gra de sorra en un projecte que s'eleva per sobre les nostres limitacions.

La Junta espera la vostra resposta, tot i desitjant-vos un molt Bon Nadal i un feliç Any Nou 1997.

BONES FESTES !

*Miquel Pi Masana
President de l'Ateneu Ordalenc*

INFORMACIÓ DE L'ATENEU

FESTA MAJOR 1996

El fred i les primeres campanades del Nadal, ens fan veure una mica lluny la Festa Major d'enguany. Malgrat això, val la pena parar esment en el balanç d'aquests dies d'esbarjo i alegria, per uns, i de tràfecs i feina per d'altres.

El que està clar és que tots podem aprendre alguna cosa de la Festa Major: nosaltres -la Junta i tots aquells que hi col·laboren- a millorar aquells aspectes que han fallat o que no s'han tingut en conte; vosaltres, recordar tot allò que us agradaria per la propera Festa Major o si us sobra quelcom. Totes les vostres opinions són esperades i ben rebudes per la Junta, que intenta fer la seva tasca d'acord amb les inquietuds dels socis que conformen l'Ateneu. Si teniu quelcom a dir, no dubteu d'exposar-ho en la pròxima Assemblea General, que es celebrarà el primer trimestre de l'any vinent.

Si alguna cosa podem destacar de la Festa Major d'aquest any, és l'activa participació del jovent en tots els actes. Ja vàrem introduir la novetat d'allargar la F.M., començant el divendres amb la Nit de Rock, que va atreure molta gent. Però sens dubte, «l'empalmada» del dissabte, va ser l'acte més significatiu. Durant el transcurs de la nit -criticada en alguns aspectes que sens dubte es corregiran el proper any- l'expectació de la «Festa de l'Escuma» va mantenir viva la gresca fins al final. Gràcies a això, tot el jovent va poder esmorzar plegat i participar seguidament en el Passacarrers, que per primera vegada des de fa uns quants anys, va comptar amb una bona afluència de gent.

A part d'això, la resta dels actes es van desenvolupar sense problemes. El correfoc va introduir les novetats de les «cortines de foc», que il·luminaren la sortida i arribada dels diables i el Drac.

L'exposició, que aquest any coincidia amb els 30 anys dels campaments també va ser feta amb molta cura, i va causar satisfacció entre els visitants.

Sobre la Nit de Gala, poca cosa a comentar: va ser un èxit, on vam poder gaudir d'un bon concert i un magnífic Ball de Gala que es va allargar fins altes hores de la matinada.

També voldríem destacar l'èxit de la Gimcana de Patins en Línia, organitzada per un grup de joves i que va ser molt lloada per la forma en que es va dur a terme.

En fi, aquesta és la nostra visió general; si vosaltres teniu alguna opinió diferent, no dubteu a comunicar-nos-ho.

MANTENIMENT DE L'ATENEU I ALTRES ZONES

Però no penseu que l'Ateneu tan sols serveix per organitzar festes. L'Entitat requereix un manteniment constant i continuat. Com ja sabeu, per Pasqua la Junta va invertir uns dies de vacances en pintar tota la façana de l'Ateneu i el local nou, la qual cosa ha millorat molt l'aspecte extern de les nostres instal·lacions.

Amb la caiguda de les primeres fulles, ja ben entrada la tardor, comencen les tasques de poda dels nostres arbres de l'Ateneu i del parc. En aquesta feina hem d'agrair sincerament la col·laboració de Miquel Pi i Martí i Àngel Aragón, els quals, de manera reiterada han participat activament en el manteniment de moreres i xipresos, respectivament.

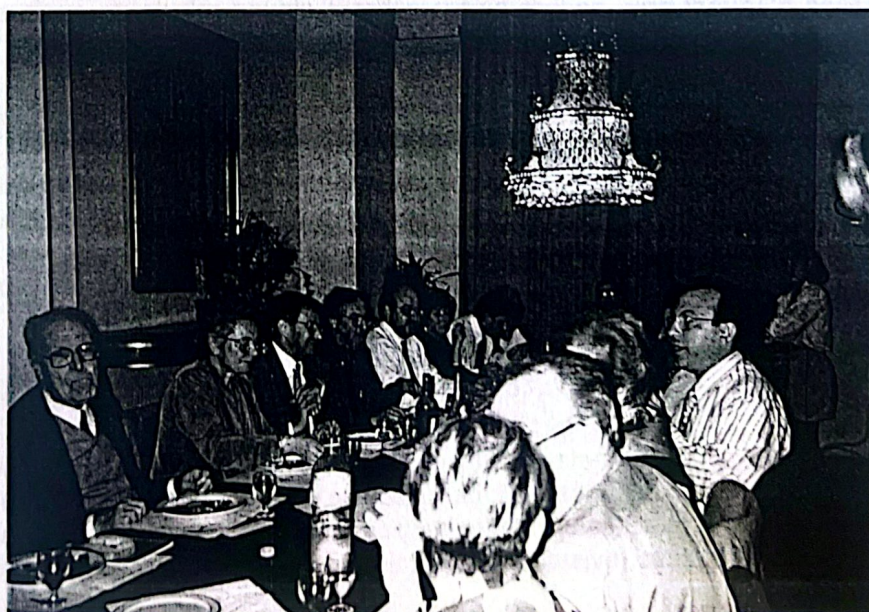
De cara l'hivern, també s'ha realitzat una profunda neteja de la caldera de la calefacció. A més, abans de final d'any, es preveu aïllar, d'una manera pràctica, la teulada de l'Ateneu, per tal de millorar el rendiment de la calefacció i reduir-ne el consum.

A part d'això, ja tornem a preparar els actes de cara a l'any que ve: Festa del Soci, Carnaval, la Festa de l'Arbre... i alguna que altre novetat, que ens reservem per poder sorprendre-us.

PREMIS ATENEUS 95

Una altre bona notícia: el propassat dia 10 de Novembre, el Magí Vendrell, actual vice-president de l'Ateneu, va rebre un dels Premis Ateneus 95, que atorga la Federació d'Ateneus de Catalunya cada any. Tots sabem quina ha estat la seva dedicació perquè l'Ateneu sigui una Entitat viva, activa, moderna i emprenedora. Però és molt gratificant que això sigui reconegut des de fora, ja que d'aquesta manera l'Ateneu Ordalenc és coneguda per la resta d'Ateneus de Catalunya. El constant intent de promocionar l'Ateneu d'Ordal arreu del nostre país, ha donat els seus fruits en aquest premi que representa un honor per tots els membres de l'Ateneu.

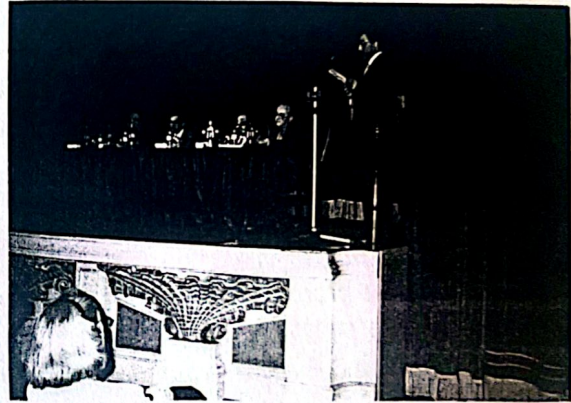
L'acte d'aquest dia era la clausura de la VIII Setmana de l'associacionisme cultural, que cada any organitza la F.A.C., en una Ateneu diferent. Hi eren presents a la taula, el Sr. Francesc Melià, president de la Federació, que va ser aquí el passat 23 de juny per innagurar la Plaça de l'Ateneu, el Sr. Joan Vidal i Gayolà, sobradament conegut i el Sr. Elibert Barrera, actualment president de l'Ateneu Barcelonès, de les mans del qual va rebre el premi el Magí.

Tant el Francesc Melià com el Joan Vidal i Gayolà van posar molt d'èmfasi en el caràcter actiu, dinàmic i emprenedor de l'Ateneu d'Ordal, amb una Junta plena d'idees i motivats per realitzar un munt d'activitats. Per ells, som un exemple a seguir per la resta d'entitats, tant pel treball de les diferents juntes com per la participació i col·laboració de tots els socis.

Esperem que aquest premi us alegri a vosaltres tant com a la junta, ja que per ell, tots hi han posat el seu granet de sorra. Ens agradaria reproduir aquí el discurs que va realitzar en recollir el premi, ja que reflexa els sentiments i pensaments d'una persona que ha dedicat gran part de la seva vida a l'Ateneu.

"Gràcies per aquest premi. Però voldria que fos compartit, ja que una persona sola no pot dur a terme totes les iniciatives que un porta a dins. Voldria fer una menció especial a la meua esposa, que en tot moment ha estat al meu costat i que comparteix totes les meves inquietuds. Com tot arbre, perquè pugui donar un bon fruit, necessita tenir unes bones arrels i una terra ben abonada. Això és el que jo he tingut, una Junta, persones amb les quals sempre he sintonitzat molt bé. També voldria fer esment que, l'Ateneu d'Ordal amb les persones que hi ha a la Junta, té molt bona salut i vitalitat, amb idees clares i renovadores. Aquest premi el dec a tots ells. Moltes Gràcies".

PAGAMENT DE LA QUOTA DE SOCI PER CAIXA

A les acaballes d'aquest any, encara estem cobrant alguns rebuts de socis que, o bé per residir fora d'Ordal o per altres motius, no hem pogut fer efectius. Abans de que finalitzi el 1996 ja estaran tots en ordre.

Però voldríem -per enèsima vegada- fer una crida a tots els socis perquè formalitzin el seu pagament de la quota anual per caixa. Els qui ho fan, no s'han de preocupar de res i nosaltres ens estalviem unes quantes visites. Però encara són molt pocs els qui empen aquesta pràctica modalitat de pagament, molt recomanada per tots aquells que no venen a pagar la quota directament a l'Ateneu, en els terminis que s'estableixen. Us repetim que no hi ha cap problema; les vostres dades sempre es consideren informació confidencial, emprada tan sols pel cobrament de la quota de soci.

Això ho garantitza la autorització que us fem omplir quan decidiu pagar per caixa, ja que especifica a la vostra entitat -banc o caixa- que voleu satisfer el pagament de la quota de l'Entitat per mitjà bancari.

Si teniu algun dubte sobre aquesta qüestió, no dubteu a plantejar-ho. I si ja us heu decidit a fer-ho de cara al 1997 us ho posem més fàcil: demaneu un imprès a qualsevol membre de la Junta i us el facilitarem ràpidament. Que teniu mandra de parlar amb nosaltres? No trobeu el moment? Cap problema: aquí, en la mateixa revista, us proporcionem un imprès, l'ompliu i l'entregueu. Què us falta per donar el pas?

Felicitació!

LA MOLT A US
DESIJA UNES
BONES FESTES!

ATENEU OLEALENC

ENTRADA

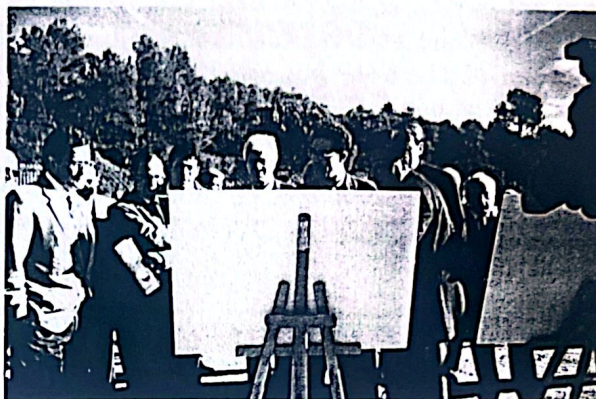
Ens agradaria que TU també hi sortissis!

*Ens agradaria que
TU també hi
sortissis!*

ESTACIÓ DEPURADORA D'AIGÜES RESIDUALS

Com ja sabeu, el passat 22 de Novembre es va innagurar la depuradora en el nostre poble, la qual s'integra en el Sistema Subirats, juntament amb les depuradores dels Casots i de Sant Pau.

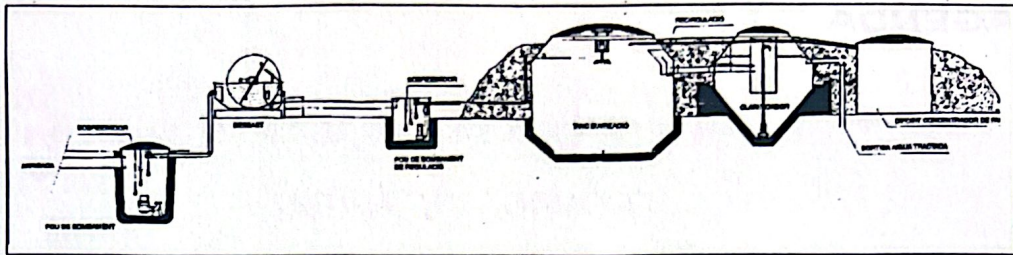
A l'acte hi va assistir el Conseller de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, el Sr. Pere Macias, el qual va destacar la importància de la implantació d'estacions depuradores en municipis amb pocs habitants. Això vol dir molt a favor dels nuclis petits, que amb el seu interès i constància l'han aconseguit aplicar els recursos tecnològics a la millora de la seva qualitat de vida i el nanteniment de l'entorn. Simplement es tracta de retornar a la natura el que ella ens dona, tal i com ens ho dona.

També l'alcalde de Subirats, Miquel Vendrell, va dirigir unes paraules al Conseller, valorant la importància d'aquestes obres pel conjunt del municipi. Després de descobrir la placa commemorativa, es van oferir pastes, cafè i sucs de fruites pels assistents.

Amb l'entrada en funcionament d'aquestes depuradores, ja es tracten a la conca del riu Llobregat 202.800 metres cúbics d'aigua per dia i la població servida és de 768.400 habitants, el que representa el 40,3% del total. Amb aquestes depuradores de Subirats es donarà servei a una població de 1300 habitants del municipi.

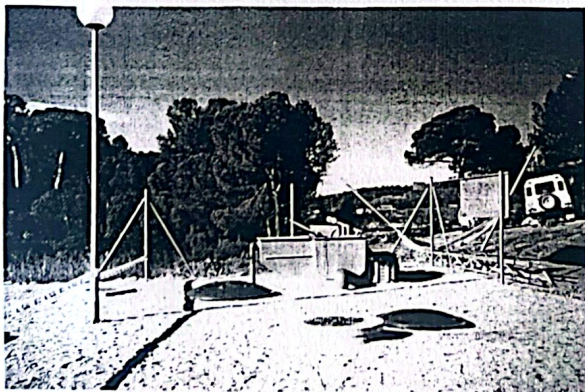

COM FUNCIONA UNA DEPURADORA?

A partir del moment en que l'aigua arriba a l'Estació, s'inicia el procés de depuració. Primer, a través d'unes reixes, cal separar-ne la brutícia que es veu a cop d'ull: això és el pre-desbast. Després, es fa el mateix, a través de filtres més espessos, per extreure els sòlids més petits; aquesta operació s'anomena desbast. A continuació es fa el pre-tractament: es destrien sorres i greixos airejant i remouent l'aigua amb procediments mecànics perquè els greixos surin i les sorres d'enfonsin. Després cal eliminar de l'aigua aquella brutícia que encara duu dissolta i que quasi no es veu. Per fer-ho, s'aplica el sistema biològic, pel qual s'afavoreix el creixement de determinades bactèries que s'alimenten de les partícules i fan que s'arrosseguin fins al fons. Això formarà uns sediments o fangs a sota, mentre que l'aigua neta restarà separada al damunt i estarà pràcticament depurada a l'espera de tornar a la natura i seguir el cycle vital. Els fangs, tractats adequadament es poden aplicar a l'agricultura com a adobs. El funcionament de la depuradora està totalment automatitzat i es duu a terme en períodes de 15 minuts, és a dir, 1 minut de funcionament de bomba i 7 minuts de les turbines.

L'equip de redacció de «L'Ateneu» hi va ser present i va poder gaudir de les explicacions detallades de tot el procés, de la mà del Sr. Antonio Español, l'ingenier industrial que ha dut a terme aquesta obra.

AGENDA

Nit de NADAL, Dimarts 24 de Desembre de 1996, a l'Ateneu.

TROBADA DE NADAL

després de la Missa del Gall, per tots els qui vulgueu venir a passar una bona estona amb cava, coca, torrons i alegria per tothom, a un preu mòdic per persona.

Dia de NADAL, Dimecres 25 de Desembre de 1996, a les 7 del vespre a l'Ateneu,

TEATRE

amb el grup «Terra Baixa» que representa l'obra L'AMOR VE AMB TAXI original de Rafael Anglada.

CANT CORAL A L'ATENEU, Diumenge 29 de Desembre de 1996, a les 2/4 de 8 del vespre a l'Ateneu.

CORAL LLEBEIG de Sant Pau d'Ordal

-Entrada Gratuïta-

DIA D'ANY NOU, Dimecres 1 de Gener de 1997, a les 7 del vespre a l'Ateneu,

VETLLADA NADALENCA

amb la participació dels «artistes» del poble.

A més, RECOLLIDA DE LES CARTES ALS REIS D'ORIENT, a càrrec del molt il·lustríssim PATGE REIAL.

-Entrada gratuïta-

NIT DE REIS, Diumenge 5 de Gener de 1997,

CAVALCADA DE REIS

amb l'arribada a l'Ateneu. Repartició de regals.

FESTA DEL SOCI, Diumenge 19 de Gener de 1997 (Sant Sebastià), a les 8'00 del matí,

ESMORZAR POPULAR

A les 7'30 del vespre,

BALL DE SOCIS

-Tots els actes d'aquest dia són gratuïts per tots els socis-

FESTA DE DISFRESSES, Dissabte 8 de Febrer de 1997, a les 7'30 a l'Ateneu,

CARNESTOLTES

per grans, joves i menuts, ball, alegria i moltes sorpreses.

RECUPERACIÓ D'ESPAIS VERDS, Diumenge 9 de Març de 1997,

FESTA DE L'ARBRE

COL·LABORADORS:

Teatre i Vetllada Nadalena
VINACOTECA ORDAL

Festa del Soci
FAMÍLIA CASAS-MARCÉ
ELS ARCS
BAR BODEGA CASABLANCA
SUCCESSORS DEL Sr. DE CAMPS

Festa de l'Arbre
AJUNTAMENT DE SUBIRATS
FEDERACIÓ D'ATENEUS DE CATALUNYA
COMERCIAL CAL PELEGRÍ
BAR BODEGA CASABLANCA

TEATRE

El 25 de Desembre de 1996, a les 7 del vespre,

El Grup de Teatre "TERRA BAIXA" d'Ordal,
sota la direcció Salvador Julià, representa l'obra de teatre:

"L'AMOR VENIA AMB TAXI"

Comèdia còmica, origina d'en Rafel Anglada

REPARTIMENT

Emilia	Teresa Miró
Serafina	Conxita Llorens
Vda. Rosselló	Josefina Rossel
"Ella"	Cèlia Vendrell
Infermera	Llúcia Casas
Albert	Miquel Pi
Martí	Josep Baqués
Taxista	Jaume Vendrell
Recomanat	Joan Raventós

FITXA TÈCNICA

Apuntador:	Mariàngels Buira
Traspunt:	Isidre Ros
Direcció:	Salvador Julià
Decorats:	Germans Salvador

SINOPSI:

Obra Còmica en tres actes, on les confusions dels personatges que intervenen fan que l'obra ens tingui entretinguts i intrigats fins al final.

SALUT

LA DEPRESSIÓ

"La pena i la tristesa que es pot expressar amb planys i llàgrimes s'oblida ràpidament, mentre que la pena muda que mossega constantment el cor, acaba per trencar-lo".

Maudsley (1876)

Durant segles s'ha sabut que algunes persones estan subjectes a canvis extrems de l'estat d'ànim, però fins fa poc resultava difícil diferenciar les alteracions de l'estat d'ànim patològic de les que no ho són. Actualment els metges estan en condicions de distingir entre els estats d'ànim anormals i els canvis emocionals transitoris de caràcter normal que formen part de la vida quotidiana; això es deu al millor coneixement de certs mecanismes cerebrals anormals i a una millor classificació objectiva de les alteracions de l'estat d'ànim.

En la pràctica diària ens podem trobar amb tres tipus de pacients amb símptomes depressius:

- Deguts a una situació socio-familiar penosa.
- Deguts a una enfermetat corporal.
- Com una manifestació d'un trastorn primari (sense causes aparents) de l'estat d'ànim.

Es parla d'estat depressiu quan una persona presenta tristesa i/o disminució de la capacitat per obtenir plaer en totes o quasi totes les activitats que realitza durant la major part d'un dia i d'una durada superior a dues setmanes.

També pot presentar un o varis dels següents símptomes en major o menor intensitat:

- Fatiga o manca d'energia quasi a diari.
- Sentiments d'inutilitat o culpa excessiva o inapropiada.
- Sentiments d'estar buit interiorment.
- Disminució de la capacitat per pensar o concentrar-se.
- Disminució de l'atenció de la memòria, de l'impuls sexual.
- Indecisió.
- Actitud apàtica (manca d'interès, d'energia...). Escassa necessitat de comunicació.
- Pèrdua de pes important (rars vegades augment) quan no es segueix cap dieta.
- Disminució de la gana.
- Ansietat, angoixa, intranquil·litat, nerviosisme.
- Alteracions somàtiques: diversos trastorns en una o varies localitzacions sense trobar-ne la causa desencadenant, com per exemple: mals de cap, mal a la columna, trastorns menstruals, mareig...
- Pensaments recurrents (*que és repeteixen*) de mort, ideacions recurrents o un pla específic de suïcidi (en casos extrems).

El tractament de la depressió es recolça en dos pilars bàsics i de semblant importància:

- La psicoteràpia i el tractament farmacològic.

Inicialment la psicoteràpia ha de ser de suport i posteriorment una psicoteràpia més orientada cap a l'introspecció (inspecció de sentiments i pensaments d'un mateix). En aquest sentit, s'ha d'animar a tots els/les pacients a que siguin ells mateixos els experts en el propi trastorn tot concentrant-se en la forma de manifestació, en els símptomes i signes que pateix. El metge ha de ser tranquil·litzador i servir de suport al pacient i als familiars més propers els quals, a vegades, no valoren suficientment el trastorn que pateix el pacient.

Farmacològicament existeixen diverses famílies d'antidepressius, serà el metge qui valorarà individualment el més adequat en cada cas.

Isidre Bages i Armengol
-Metge-

CUINA

GALETES PER FELICITAR EL NADAL

INGREDIENTS:

- 210 gr. de farina.
- 140 gr. de mantega.
- 80 gr. de sucre en pols.
- 3 cullerades soperes de llet.
- 0 d'aigua.
- 1 pessic de sal.
- 1 ou per pintar les galetes.

ELABORACIÓ:

- Feu un "volcà" sobre la taula amb tots els ingredients. Tireu-hi la mantega una mica tova i amasse-ho tot junt.
- Feu una bola i deixeu-la reposar uns 20 minuts.
- Enfarineu una mica la taula i aplaneu la massa de la bola amb l'ajuda d'un corró fins a fer una capa d'uns 4mm.
- Doneu la forma que vulgueu a la pasta .
- Bateu l'ou i pinteu una mica les galetes amb un pinzell.
- Col-loqueu-les sobre un full de paper d'alumini.
- Quan el forn estigui ben calent poseu-les en la plata del forn i espereu a què les puntes de la pasta es comencin a enrossir, aleshores ho treieu.
- Cal que les deixeu refredar i després cal desenganxar amb molta cura les galetes del paper d'alumini.

Bon profit!

Existeixen en el mercat uns motlles d'alumini amb formes diverses les quals poden servir-nos alhora d'elaborar aquestes galetes.

Montse Rissos

SOPA DE LLETRES

En aquesta sopa de lletres si amaguen 11 joguines. Troba-les:

D	I	N	E	R	T	A	S	X	I
U	O	B	S	R	Z	I	N	M	O
C	I	M	P	U	Z	Z	L	E	S
C	A	M	I	O	T	S	R	Q	P
U	I	X	L	N	P	O	Q	S	E
I	T	S	O	I	O	R	C	X	Z
N	O	P	T	A	M	B	O	R	N
E	L	L	A	O	B	T	T	P	I
T	Z	U	N	M	G	S	X	H	N
A	B	I	C	I	C	L	E	T	A

EDUCACIÓ

QUÈ ÉS AIXÒ DE L'AUTOESTIMA ?

És la visió positiva i/o negativa que cada persona (nen, adolescent, adult) té de sí mateix. Aquesta visió és el producte de múltiples factors, però un dels més importants és la manera en què cadascú percep (sent, ho nota) com els altres el veuen.

La gent ens veu d'una manera determinada, i nosaltres ens mirem en ells com en un mirall; per als més petits el mirall ho són el pare, la mare, el tutor, els mestres, després ho seràn els amics, els diferents grups de treball, d'amistat, d'esbarjo... Cada persona es valora segons com ha estat valorat pels altres, a vegades aquesta visió ja sigui positiva o negativa és clara, d'altres cadascú l'endevina, la nota, se n'adona ja sigui per detalls, per reaccions...

L'autoestima ens modela el tipus de vida propi i intransferible, en cada moment del desenvolupament.

En la vida de cadascú hi ha el procés de l'autoacceptació, anar-se ajustant i adaptant a cada etapa del desenvolupament (ser capaç de fer coses amb independència dels adults, aconseguir objectius propis de l'edat...).

Quan acceptem el què sentim i el què som, en qualsevol moment de la nostra existència, podem permetre'ns ser plenament conscients de les nostres tries i accions. Aquest acceptar què som no vol dir aturar-se i conformar-se, significa el desig d'evolució. de canviar, de millorar.

Quan l'autoestima és negativa provoca inseguretats en el què fem, incapacitat per decidir i tirar endavant, baix rendiment a l'escola, en el treball, en les relacions amb els altres, etc.

Per tal d'ajudar als qui tenim més aprop, sobretot als pares i adults amb fills i filles en la consecució d'una autoestima positiva, és clar que primer ens cal reflexionar respecte de la pròpia autoestima i ser capaços de cercar tot allò que de ben segur tenim de positiu, i el que creiem o ens sabem més negatiu millorar-ho i sobretot tenir el convenciment de que ho podem fer.

Una gran ajuda per a l'autoestima positiva és que a casa, a l'escola i també en el treball que es "respiri" confiança, seguretat, bones relacions, que es respectin les necessitats i les personalitats de les persones que conviuen juntes en un ambient determinat.

Un ambient angoixant, nerviós, amb presses i crits només provocarà: angoixa.

Sentir-se estimat dóna confiança i seguretat però també cal que als nostres fills i filles els posem davant situacions que sapiguem d'avançada que seràn capaços de resoldre de manera exitosa, vaja, a la seva mida (acabar un trencaclosques, aprendre a fer servir els coberts a taula, aprendre a moure's pel poble, ciutat o muntanya, fer encàrrecs, organitzar grups d'esbarjo, d'esplai...).

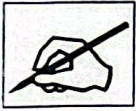
També hem d'aprendre a canviar la manera de fer un judici a una acció o actitud negativa ("no serveixes per res", "tot el dia estàs molestant", "es que tot ho fas malament...", etc.) ja que això provocarà una mala imatge de sí mateix i acabarà per angoixar-se i frustrar-se.

Podríem provar de dir, per exemple "si t'esforces milloraràs", "a la propera te n'ensortiràs millor", "Saps què podem fer quan estiguis molt nerviós/a doncs sortir a fora i fas deu salts", "vinga", "endavant", "et dono una pista?", etc.

I si ho podem acompanyar amb una actitud tranquil·la o una mirada d'afecte, d'encoratjament, de ben segur que ajudarem a que els qui son aprop nostre i del nostre afecte s'emmirallin, almenys un xic, de nosaltres i aconseguixin valorar-se positivament.

Quedi clar que ningú és perfecte i que la perfecció no existeix!

M^a. Àngels Curto i Ros

FET A CASA

UNA DONA GRAN, O UNA GRAN DONA ?

Nascuda a començament de segle, "la Tereseta de Cal Benc". L'àvia més gran en edat del poble d'Ordal. Encara té curiositat per saber què és "la Sida" o bé que redimonis mengem quan fem "la Pizza" o bé passem l'àpat del sopar -a correuita-menjant quatre "frankfurts"; només aquest interès en saber... ja ens fa pensar que, potser sí, "ens treiem el barret" com dirien en el seu temps; doncs avui parlarem amb una persona molt especial!

Filla de Cal Magi. En comptes de mirar la tele, tota la família passava el rosari cada dia i abans d'anar a dormir li feien "l'amistat" al pare (un petó a la mà).

Va anar a escola a sobre l'actual serralleria, abans en deien La Cotxera, també l'escola va ser sobre de Cal Cells i també a Ca l'Avi (a baix l'Església), i el que feien era aprendre d'escriure, llegir, fer comptes i cosir. Aprenien cantant per exemple els dies de la setmana.

A l'hivern s'emportaven pel camí una pedra calenta embolicada amb paper de diari per escalfar-se les mans.

Dels treballs que va fer abans de casar-se i fer de mestressa de casa, van ser anar a servir, de primer a casa d'un metge, un fill de Can Capella, havia de fer de "nifera" i parlar en castellà (que aleshores estava de moda).

També va anar a esporgar i els treballs de la vinya i del camp.

Un primer novio va ser un noi de Cala Teresona, però encara que li feia "l'aleta" no va entrar mai a casa a demanar-li la mà.

I es va casar amb un xicot de Cal Benc a l'església de la Capella de Can Rabella, no van fer cap convit ja que feia un any que s'havia mort la que seria la seva sogra. Així que ja de casada va fer de mare dels seus cunyats i cunyades que no tenien mare, a tots els va procurar fer l'aixovar, que es guardava en un "mundo" (bagul) per quan es casessin.

A la casa també hi vivia un mosso que ajudava amb la feina dels cavalls, ja que a Cal Benc treballaven de traginers de llenya. També enviaven molsa a l'estranger per poder plantar-hi vinya. A tots els arreglava el sarró amb el menjar i quan convenia els hi anava a portar al bosc o a la vinya .

També va fer de llevadora, i apa a tallar cordons umbilicals i a lligar-los, menys mal que tots els parts van ser bons, sense complicacions.

Durant la guerra ja era mare de 5 fills i tot i la duresa del moment van anar tirant endavant. Van treballar amb els del Moviment.

Un record bonic: el viatge de nuvis a València... però els va trucar el sogre que tornessin aviat que li havien robat la cartera.

Un altre viatge, però de més gran va ser Montecarlo.

Un llibre: el d'en Casas i Amigó que escrivia uns versos i molt catalans, com aquell que comença: "Moreneta de la Serra / jo conec el teu altar / com els arbres sou a terra / com el sostre de mà llar".

Un menjar que li agrada molt: la xocolata desfeta i els peus de porc. Un secret per a la bona convivència: estimar a tots i saber escoltar i callar quan sigui necessari.

Un record trist: la mort, he vist massa gent morir, tots els cunyats i cunyades, una d'elles vivia a Gelida i va agafar els tifus i la seva filla també, i jo vaig anar-hi cada dia juntament amb ma germana monja a cuidar-les, sense pensar que ens podien contagiar, jo veia que necessitaven ajuda i els hi havia de donar.

També he vist la mort de dos gendres i del meu marit (als 82 anys).

Una cançó que li agrada molt: La mare.

Té 14 néts i 13 besnets i creu que aquest món que viu ara, tot i que es sent ben cuidada i ben estimada per tots, creu que aquest món ja no és el seu.

Com que ja té molta experiència li demanem un consell:

"Escoltar als pares i avis i respectar-los molt!"

Cèlia & Àngels

EL FORMÓS HIVERN

Quan arriba el formós i llarg hivern
i estàs a casa mirant com cau la neu,
sens una gran pau dintre teu,
que solemnement et diu : això només ho pot fer Deu.

A l'hivern quan tota la gent
està a casa contemplant el paisatge,
veus camps atordits per una gran blancor
i coses d'aquesta època que semblen un miratge.

Però el més bonic d'aquesta estació
és el dia de Nadal o el Cap d'any,
que ho passes amb la família
i sens una inspiració excepcional.

Què us puc dir més d'aquest hivern?
De veritat que no ho sé,
perque si hagués de dir més coses de l'hivern,
segurament encara estaria escrivint.

BON NADAL I FELIÇ ANY NOU 1997

Rolf Cichon Vendrell

ORDAL VIST PER UN ALEMANY

Des de molt petit que jo ja vaig emigrar cap a Sant Esteve d'Ordal. Aquí hi estic molt bé, millor dit, veritablement bé. Ordal és un poble encantador, que té gent de tota mena: un pel cridanera, d'altres amables, també de tossudes, d'altra banda carinyosa... Però en general molt alegre i bones persones. Quan jo vaig fer els 9 anys, vaig descobrir que Ordal era diferent dels altres pobles, no sé perque, però al fer els 10 i 11 anys, ja vaig tenir una resposta a les meves mans: era perque aquí Ordal tota la gent t'acull amb amabilitat i generositat. Aquesta deu ser la resposta al meu problema dels 9 anys.

Ja fent-me més grandet vaig saber que aquest marevellós poble et pot donar immenses amistats, de les quals et pots refiar.

I també coses molt boniques com les grans montanyes, el Montcau, el Puig d'Agulles... I també altres paisatges insolits i bonics. Però el que més m'agrada d'aquest poble és que té unes coses que ni les grans ciutats poden tenir, ni la bonica Selva Negra d'Alemanya, el meu país, ni el Palau de Versalles de França, ni els encantadors canals de Venècia, a Italia: la gran tolerància, entre d'altres coses.

Que per molts anys hi poguem viure i aprofitar-ho bé, perque és un poble encantador, fantàstic i molt bonic.

Rolf Cichon Vendrell

ESPLAI: "SOL NAIXENT"

Havent començat aquest any l'esplai, primer de tot volem donar les gràcies als pares que ens han ajudat a tirar endavant aquesta tasca. Tot i les dificultats que hem tingut al principi degut a què sempre es complica començar de zero, ja sigui per les necessitats econòmiques o bé l'organització que aquesta tasca comporta. Tot i aquests problemes creiem que anat força bé; gràcies a la col.laboració de diferents entitats i persones que ens han donat suport desinteressat i és clar gràcies a la nostra il.lusió i ganes de dur a terme l'activitat de l'esplai.

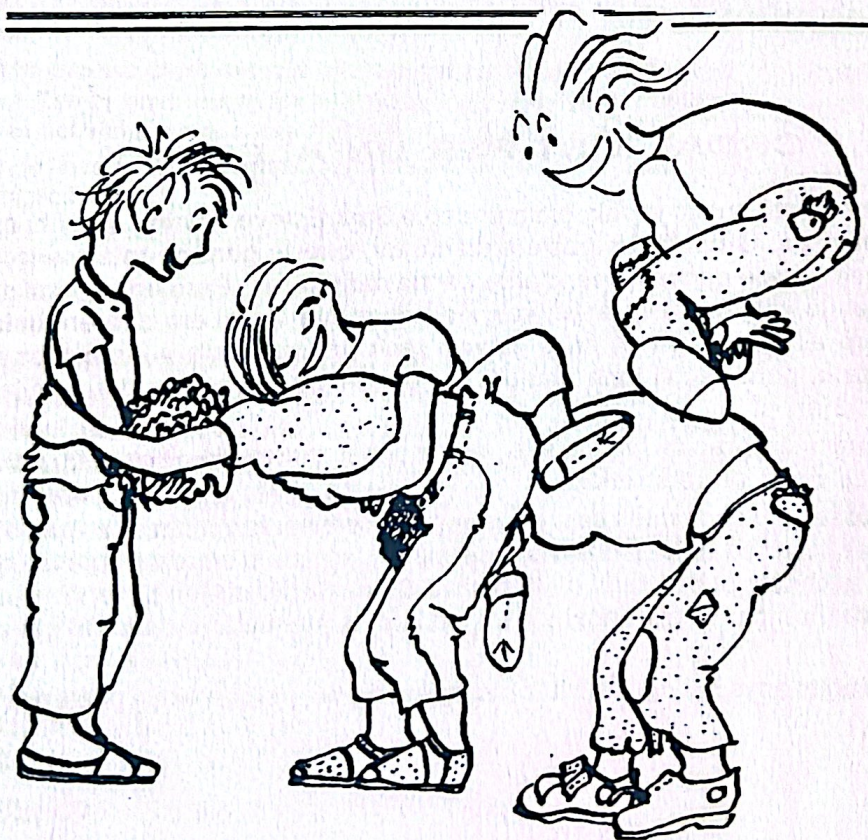
Després d'un mes d'haver-se iniciat l'esplai podem dir que la reacció dels nens és prou positiva i la seva gran assistència ens fa pensar que disfruten i que han trobat un lloc d'esbarjo per distreure's els dissabtes, aprenent a fer coses noves i diferents activitats, així com participen i passen una bona estona amb tot el grup.

I el més important és que, a part de què els nens s'ho passen bé, els monitors també ens ho passem molt bé i ens adonen de com són els nens i de petits detalls que tenen.

Per acabar, esperem que continui l'assistència de tots ells i la confiança que els pares han dipositat en nosaltres.

Us desitgem que passeu un Bon Nadal i Felix any nou!

Monitors de l'Esplai Sol Naixent

NADAL A ORDAL

Home, dona, qui ets tu? a cada existència, a cadascú, estremeix aquesta pregunta.

De la resposta depèn en gran manera l'èxit o el fracàs del nostre futur, el perquè de la nostra vida, el ser, el conèixer, estimar i servir.

Ets el centre de l'univers? el rei de la creació? o un servent dels altres?... Ets el resultat d'un llarg i lent procés evolutiu del regne animal. I amb tot, ets l'únic ésser de la creació que pot conèixer la seva fragilitat.

Dins de cada home i de dona hi ha un infant tendre que sempre està disposat a sintonitzar amb la bonesa, amb la humilitat, s'enterneix amb els que ploren i riu i s'alegra amb els que estant contents. Que està disposat a a puntar-se a les causes desinteressades, i que com St. Pau, "desitja el que no fà, i fa el mal que no vol".

Qui compleix amb "Estimeu-vos com Jo us he estimat?... Els homes?, el món?... no ho sembla pas. Al Jesús de Betlem, sembla que el coneixem ben poc, i ens l'estimem poc. Per estimar cal conèixer, i que fem per conèixer Jesús?. Què fem per estimar-lo?... I amb tot, Ell ens estima. Ens dóna el sol, la pluja, el fred i la calor, les valls i les muntanyes, les plantes i els fruits, els ocells i les papallones, els ulls i els sentits, l'amiga, l'amic, la fe i l'amor del Pare.

I per aquest amor, "La paraula es feu home" per habitar entre els homes, la paraula de Déu, fou pronunciada en mig del silenci de la nit del món. EL NADAL ens desperta quelcom sagrat.

Quan davant del pessebre mirem el Jesuset a la falda de Maria, ens entra el misteri per la bretxa del desitg d'un Déu, i l'home esdevé Déu, perquè Déu es fa home. Déu i home es troben a cor obert, de bat a bat. Els àngels canten "Glòria a Déu en les altures i pau a la terra", les estrelles s'estremeixen en la volta del firmament, els pastors corren a la cova, els animals s'hi atancen, mansuets, i tota la creació està esglaidida i sorpresa d'expectació...

En aquest Nadal de 1996, al pessebre de la penya a la N-340 d'Ordal, prop del brogit del món, poseu-hi la pau del vostre alè, que el fred farà sortir de les vostres gorges, tot cantant el "Fum,fum,fum" i la "Santa Nit". O en tornar de la Missa del Gall, pareu els vostres cotxes davant la penya, per veure el nin i oferir-li si més no, les vostres cantúries. I prop de l'infant, escoltem estorats la notícia que ens desvela els perquè més profunds de la nostra existència: Déu es nat en un pessebre...és Déu que sofreix, és Déu que s'humilia... El germà de tots, Fill del vostre Pare, que morirà traït i clavat en creu. Aquesta és la vida que Jesucrist va assumir en Jesús de Natzaret. Si Déu s'ha fet home, val la pena ser home. La vida, val la pena. I val la pena quan som exigents amb nosaltres i pacients amb els altres, quan lluitem per superar-nos.

El Nadal, l'entendiment i els bons desitjos, no s'han de quedar pel vint-i-cinc de desembre. Han de fer el salt. Hem de viure cada dia la presència d'aquest Amor, per fer que siguin perfectes els nostres pensaments i actituds. Hem de fer l'esforç de fer-ho durar tot l'any i se sempre consol i alegria pels que ens envolten i estar disposats a servir a tothom i a tot hora.

Us anuncio una bona nova: avui, ha nascut Aquell que ens alliberarà del Mal i que ens estimarà sempre, sempre...

Bon Nadall

*Kim i Carme
Cervera - Duran*

NADAL

*Tot el món cobert de gel,
Jesús neix en el portal;
recolçat en un pessebre,
és el dia de Nadal.*

*Es Déu, que a la terra baixa,
per conlura l'estimar;
per sortir de la disbaixa,
sempre Ell dóna la mà.*

*Mou els llavis i somriu,
Ell vol néixer dins del cor,
dins de l'ànima ell viu,
amb la mel del seu amor.*

*I, com brillen les estrelles,
de Nadal, la santa nit
si pots cloure les parpelles,
podràs veure l'infinit!*

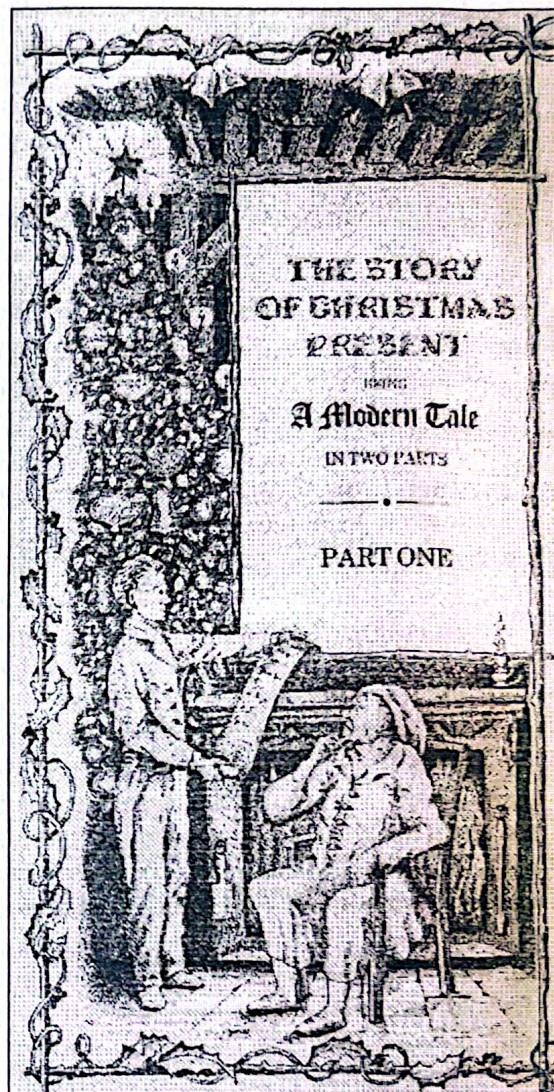
*Les guineus, tenen son cau,
i els ocells tenen son niu,
i heus ací que el Fill de Déu,
al pessebre és on viu.*

*On sou Jesús, que jo us vull veure?
On sou Jesús que jo us vull parlar?
Dins el cor, jo sí, vull creure,
que ja us sento palpitant.*

*En el pobre i en el ric,
en el docte i en l'ignorant,
és amb ells que sempreestic,
en el vell i en el malalt.*

*Es amor aquell somriure,
aquell gest i la paraula;
tot allò que ens deixa viure
i ens uneix també a la taula.*

*Jesús, que a Betlem naixies,
amb pastors vora el portal;
desde el bressol, FILL DE MARIA,
doneu a tots un "Bon Nadal"*

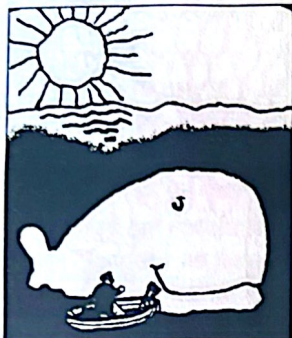
Eudald

EL PESCADOR I LA BALENA

Temps era temps, quan en un poblet del Pirineu, un vell pescador va voler fer els seus somnis realitat: anar a pescar a la mar, va ser aleshores quan va agafar la seva petita barca i riu enllà es va trobar enmig del Mediterrà.

Al veure la immensitat de la mar es va voler quedar per explorar-la ben a fons. Quan va arribar la nit es va quedar adormit a la barca i es despertà per un tremolor i a la vegada gran remullada. Una balena enfadada li havia donat un cop de cua que el va fer anar al fons del mar.

El recolliren un grup de sirenes i li explicaren que la balena ho havia fet perquè estava molt enfadada amb els humans ja que volia tenir un fillet però li feia por que el bebè balena no es fes mal al nedar enmig de tants pots i llaunes, plàstics, cordes i xarxes que tots els homes i dones tiren a la mar.

Va voler veure al mariner i li va fer arribar el rencor de tots els animals marins que reclamaven una solució al problema. El mariner li contestà que ho sentia molt i que parlaria amb tots els humans per a cercar un remei al problema.

En tornar a la terra trobà uns altres mariners i els explicà la seva aventura. I tots plegats decidiren d'aturar tot el munt de deixalles que es tiren al mar.

La balena contenta els va anar a trobar i tots junts es posaren a cantar.

Montse Miró

FOTO - NOTÍCIA

Ja tornem a tenir esplai!

L'esplai "El Sol naixent" ja és un fet.

Per molts anys!!!

LES MORERES DE L'ATENEU

*A la comarca del nostre Penedès
s'assenta un poblet amb molta valentia
és Ordal dels joves i homes
que sempre el cap els barrina.*

*Un bon dia una reunió tenien
començen a pensar, a parlar i parlar
doncs l'ateneu, tenia molt que millorar
endavant, res els espantaria, ni acobardiria.*

*Les moreres eren un problema
però com tot, també es resoldria,
un nou emplaçament se'ls hi donaria,
fora de l'ateneu una altra plaça enbelliria.*

*Les moreres que tants i tants anys
tot ho havien suportat: "Llamps, trons, pluja i vent
fins les sequeres més severes d'alguns temps"
elles sempre ombra seguien fent.*

*Ja plantades al seu nou emplaçament
poc a poc de tots foren ignorades
ningú es donava comte del seu patiment
en les seves fulles es veia molt clarament.*

*Elles recordaven aquells desapareguts avis
que tanta companyia els havien fet
també a la mare i a l'àvia que sota d'elles
ensenyaren a caminar el seu fill o al seu nét.*

*Ara estan soletes sense que ningú les vagi a mirar
han lluitat entre si viure o acabar
elles es merceixen i la por de l'ombra
mai més no poder donar.*

*Esgroguint-se la seva verda cara
i les fulles de les branques van caient
i el sol les crema -estan en un altre ambient-
les moreres enmalateixen ja no els queda gaire temps!*

*Un vianant que per allà passa
veu les moreres agonitzant
s'atura, les mira i el cor li fan vibrar
que us fem pobretes, que el remei no us volen portar?*

*I litres i litres d'aigua als seus peus s'han posat
elles agraldes, totes verdes s'han tornat
si parlar poguessin dirien gràcies!
que d'una mort certa, ens heu salvat.*

*Ordalencs, si estimem la natura, les flors i els arbres
reguem-los, ells a la font no poden anar,
que enverdeixin, que floreixin,
que el nostre entorn tot enbellirà,
i veureu el cor nostra, quina satisfacció tindrà!*

Cèlia (Cornella)

DESITJOS

Any rera any va passant la vida, però malauradament, ens anem adonant que cada vegada és més curta, doncs en el nostre temps l'estrés del treball, les obligacions de casa i els estudis ens fan portar una vida molt agitada i així sense adonar-nos van passant els dies, mesos, i saltant d'una estació a l'altre ens arriba la dolça primavera, la qual deix pas al càlid estiu ple de festa, vacances... i notem una fresqueta que obre les portes a la tardor, llavors el paisatge es torna més trist i melancòlic, ens anem arraulint al costat de la llar de foc.

L'arribada de l'hivern ens porta records i ens fa gaudir d'unes festes plenes de joia, d'amor i entusiasme, les grans festes de Nadal, i com no, l'arribada del nou any, un 1997 ple de desitjos, esperem que ens porti molta pau i felicitat. Un nou any a casa nostra, i una vegada més l'esperem amb molta alegria i noves il·lusions.

Per això no podem negar-nos a l'amor de saber donar, de saber perdonar a tots aquells que, sense voler-ho ens han pogut fer mal. Hem de saber reflexionar sobre tot el que ens envolta, sobretot l'orgull que s'aferra a un món tan injust i eixelebrat, de tot l'egoisme, de tot el rencor, que ens arriba a dominar els nostres sentiments. No dubteu a celebrar aquestes festes amb alegria, amb una pau interior plena de puresa, però sense la maldat que construïm entre nosaltres, els humans. Podem pensar en tot el que la vida ens regala, i no destruir-ho amb tant avarícia, amb tant inhumanitat.

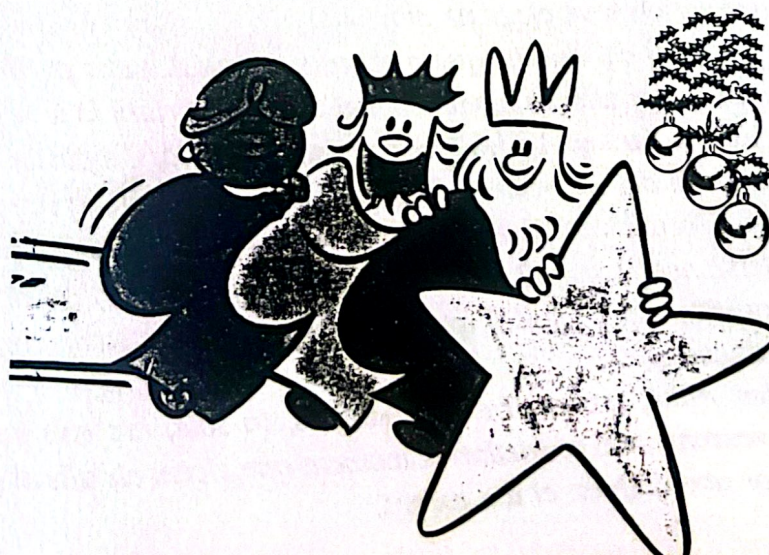
Algú em comentava que no tothom és tan dolent, que entre els homes també hi ha bellesa interior, molta bondat i és ben cert que hi ha humans admirables, gent que ha demostrat ser bondadosa de veritat, que ha sabut donar la mà al qui més ho necessitava, gent que ha sabut perdonar. La senzillesa d'aquesta gent és admirable i mereix ser aplaudida.

Pensem en tots aquells que tenen penes, en els malalts, la incomprensió cap als més desemparats, la pobresa d'aquells que viuen sense pensar en un demà, i amb tantes escenes tristes que potser no sabem, ni volem recordar.

Demanem pau entre nosaltres, per tots aquells que no tenen una llar, pels qui presencien tantes guerres i miseries que no poden solucionar, pels que passen tanta fam...

Molts de nosaltres no ens podem comparar amb tots ells, tenim els nostres problemes però almenys cada dia tenim una llar i el pa a taula. No ens fem més mal, que ja n'hi ha prou en aquesta vida, no ens volguem destrossar amb tanta maldat i enveges que tan sols ens condueixen al fracàs...

És temps de Nadal, no tant sols de gresques i festa sinó d'una etapa més en la vida, on hem de saber reflexionar, d'aprendre realment a estimar-nos. No és cap crim voler el millor pels altres, encara que hi ha massa coses en què pensar, oi? En general tot és important a la vida, però tan sols una cosa realment ens farà triomfar: Penseu que bonic seria si amb franquesa ens donéssim tots la mà com a germans i per fi, aprenguéssim a estimar!.

Silvia Blas

LA MORT DE LA NOSTRA ANNA

*L'heu volgut, Senyor, per Vós,
quan es veia jove i forta.
El seu rostre era xamós
com un pomellet de flors
que la mort ara s'emporta.*

*Ens parlava molt de Déu,
que ella veia ja a la vora.
Perque us va ser ben fidel,
assaboreix ara la mel
de l'amor vostre, tothora.*

Familia Ros

Estimada Anna:

No sé pas com començar aquestes quatre ratlles que voldria adreçar-te en aquests moments. A tots plegats, ens costa molt entendre el perquè d'aquesta situació. Fa pocs dies erats aquí, entre molts de nosaltres, alegre i riallera com sempre. I tot d'una, després d'una desagradable tragèdia, la teva presència ha desaparegut, i ens ha deixat una esquerda inesborrable.

És molt suposar que forma part de les eternes contradiccions de la nostra vida: tots nosaltres portem en el nostre interior la llavor de la pena i l'alegria, de la joia i el dolor. Tan sols és necessari un instant per convertir el paradís en un infern. Però tot somriure necessita una llàgrima per ser viu i omnipresent.

Les nostres alegries i il·lusions venen i se'n van, sense cap element que les faci romandre entre nosaltres. No hi ha res que permeti perllongar l'encís d'un moment irrepetible.

O potser sí. Potser el mal trànsit que desgraciadament ens toca viure és l'únic que permetrà tenir-te entre nosaltres, trencant per sempre les barreres del temps.

Fins ara, la teva presència estava allà on anava la teva persona. Però a partir d'aquest moment tot ha canviat: en cada escletxa de llum veurem el teu somriure; dins dels boscos, els arbres i les muntanyes, sentirem el teu alè; les onades faran ressò de les teves paraules i els ocells dibuixaran els teus elegants moviments.

A partir d'ara, només cal que tanquem els ulls perquè tot ens parli de tu, Anna.

Ara ets lliure, tal i com sempre havies somiat. El vent portarà la teva mirada allà on hi hagi gent que t'estima; farà sentir les teves paraules en llocs on potser quan era'ts aquí, no arribaven. La rialla del teu rostre ha entrat avui en l'eternitat; tanqueu els ulls i no permeteu que les llàgrimes entervolin el record de la teva bondat.

Potser la mateixa natura que t'ha fet marxar d'entre nosaltres, ens dona avui la millor lliçó de la nostra vida: ens demostra que el teu amor i el teu somriure són massa grans per restar dins d'una gàbia.

Ara pots volar, Anna, tan enlaire com vulguis, tu sola, tan sols amb la teva força. Nosaltres no et veurem, però en qualsevol moment que alcem els ulls al cel, sentirem, per sempre, la remor que desprèn el teu record.

Mariàngels Buira

DOL PER UNA PRINCESA

*Una vall aragonesa
va ser l'indret escollit,
perquè a una jove princesa
la mort li fes el seu llit.*

*Princesa d'ulls de maragda
i somriure angelical,
tot va acabar aquella tarda
davant del destí fatal.*

*Em sap greu de quina forma
la vida et va acomiadar,
però la natura, per norma
no es para mai a pensar.*

*Ara els teus pares, princesa
amb el cor esmicolat
es pregunten amb tristesa
el perquè de tot plegat.*

*Reviuran mil i una escenes
de la filla que ha marxat,
i es corbaran llurs esquenes
sense haver-s'hi acostumat.*

*Però més enllà de la pena
que una absència pot donar,
hi ha una ànima que s'esmena
per poder tornar a volar.*

*Princesa, mai seràs morta
per la gent que t'ha estimat,
ja que no has tancat la porta
només ens l'has ajustat.*

Eugeni Vendrell i Soler

LES BASSES D'ORDAL

Ja fa dies parlant amb un jovenet del nostre poble, em va dir que ja que m'agradava explicar històries, perquè? no explicava l'origen de "les basses" que tenim aquí a Ordal. Sense pensar-ho gens i com que crec que és interessant he decidit fer-ho.

Va ser per allà el 1920 quan el nostre poble va patir una gran sequedat per manca de pluja, a raó d'això les vinyes es varen omplir d'una plaga anomenada "mildiu", doncs per fer el sulfat feia falta l'aigua, a partir d'aquí es va perdre quassi bé tota la collita de raïm.

Degut a això, en el poble es va formar una Junta, anomenada "Junta d'aigües", la qual s'havia de preocupar de trobar una solució per paliar la sequera.

La solució no va trigar a arribar, van decidir fer una gran bassa a la vora del camí de la rengla (camí que passa pel costat de les vinyes de "La Capella"); així quan plugués es podria recollir força aigua. Aquesta terra aniria bé per ser un terreny sense pedres, ni penyes. Aquesta bassa recolliria l'aigua que baixés de Cal Ravella. Tan sols faltava el permís de Don Rafael que n'era l'amo i van decidir anar-lo a trobar. Ell en veure que era una bona solució, va dir que per la seva part no hi havia cap inconvenient,

Solament calia exposar-ho al poble i es va fer una reunió general, tothom ho va veure bé; i el diumenge següent de bon matí ja estaven tots a la Capella amb el pic, la pala i el cove terror, per començar la bassa.

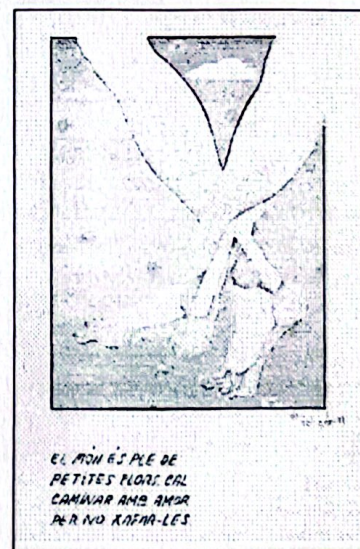
Es va fer un gran clot i de mica en mica entre tots, es va veure la bassa acabada. Ara tan sols faltava que plugués, i aquell hivern a més a més de ploure molt, va fer unes bones nevades, que ompliren la bassa fins dalt.

La bassa de la rengla, així anomenada, va ser la primera, i el seu bon resultat va animar a construir-ne una altra a la propietat de Can Perellada a sota de l'església. I la tercera i més gran es va fer al Carrer de les Cabres, s'anomenava "bassa de can Rial". Llavors amb l'ajut de l'Ajuntament es va fer el diposit al costat de cal Papet del Pa. I així al nostre poble no va haver de patir mai més les conseqüències de les sequeres.

Josep Casas

½ DOTZENA DE FILOSOFIA

- A la vida només tenim tres camins:
fugir, contemplar o actuar.
- Sinó t'agraden les respostes evita fer-ne les preguntes.
- Una vida de contemplació religiosa, fa sants
una vida de contemplació de bellesa, fa artistes.
- El pitjor de l'edat, és no poder defensar-te.
- Et jutjaran pel què fas, no pel què no has fet!
- Si vols que parlin bé de tu, no diguis mal de ningú!

Llúcia

QUE FEM AMB LA GENT GRAN?

Els anys han anat passant i aviat arribarà per molts dels nostres pares "la tardor" de la seva vida.

Enrera ha quedat la jubilació; els fills s'han anat casant; les malalties pròpies de l'edat ja són "el pa de cada dia". Aleshores quan ja no tenen on recolzar-se es quan precisament necessiten més d'un braç fort que els ajudi, que els acompanyi, igual com nosaltres d'infants ens sentíem protegits i estimats per ells. Una llar acollidora, com ells, ens la varen oferir de cor, potser és aquest el millor moment per donar-los a ells, tot el que ells mai haurien escatimat per nosaltres.

Es just que els nostres pares tinguin amb escreix un bon lloc a casa nostra. No cal dir que són estranys, que estan malalts o bé que tenim moltes despeses... Tot això és cert, però no oblidem que ells han treballat de valent per poder donar-nos tot el què ara nosaltres tenim i gaudim i per molt que els hi donem, mai serà prou del què ells ens varen donar.

Tardor

POLS

La poca llum que entrava a la sala s'escolava per un finestró, mig esbotzat, en forma de raig intermitent en el que flotaven les dolces i trèmols partícules.

L'habitació era petita, però acollidora. Puc assegurar que quan era habitada fins i tot podia haver-se considerat una "llar".

Ara, hi havia només dues butaques, si més no el què en quedava d'elles, i un petit balancí tombat rosegat pels corcs i per les rates que eren l'únic habitant del moment.

Però aquella casa havia esdevingut un símbol d'unitat d'una família, d'una gent.

Havia tingut vida pròpia; havia estat resguard de sentiment, emocions i bons moments passats d'unes persones... ara, tan sols era mort.

Una gran i profunda esquerda a la paret, provocada per una bomba, era el testimoni

vivent que la guerra va acabar amb tot, va tallar el fil d'aquestes persones; sense preguntar a ningú... amb el seu poder de superioritat va arrassar les seves vides, convertint-ho tot amb sang i pols.

...perquè és pols la única cosa que en resta ara de tot això, només pols i el record d'aquells que no van tenir l'ocasió d'escollir entre viure... o morir.

Anna Vendrell Solanas

AVUI HA MARXAT...

Avui ha arribat... tal com era previst, potser amb una antelació que no esperava, l'hora de l'adéu, el moment de l'últim petó, l'instant de mirar enrera i veure't per última vegada travessar la porta del teu tancat e inaccessible món, un món confús e insegur, amb uns dubtes potser no massa propicis per la noia que creies tant al teu abast, tant segura i forta com ella pensava que era.

Avui ha arribat... el moment de tornar a començar, el moment de posar fi a una altra història sense retorn, sense massa que recordar, només instants en que vaig donar-te tot per res, sempre anteposant el meu cor a tot el que era obvi.

Avui ha marxat... tot el que m'omplia, el que posava color a les meves tardes grises, la música que feia inspirar-me, la il·lusió que sentia per una persona que no va saber correspondre a res del que li vaig regalar; tot el més tendre i romàntic d'un cor que encara batega, però amb menys intensitat i amb menor força.

Ara ha caigut... la primera llàgrima, la primera d'aquesta nit, la que inaugura una exposició d'elles; calentes, salades, transparents... com l'aigua del mar.

I vaig prometre'm no tornar-hi, però no puc controlar aquestes càlides carícies que llisquen per un rostre apagat i sense llum, una cara que un dia era plena de felicitat i joia i que ara se l'hi ha esborrat el somriure i tot el que la feia especial.

Eterna

MÚSICA

ORIOI MARTORELL: UNA VIDA PER LA MÚSICA

Oriol Martorell i Codina (Barcelona, 1928-1996) era doctor en Història i catedràtic d'història de la Música a la Universitat de Barcelona.

Els seus estudis musicals els va començar de molt petit de la mà de Lluïsa Torrà de Gibert i els va continuar amb el flautista Narcís Carbonell i amb Eduard Toldrà.

Tenia els títols superiors de Pedagogia Musical i de Direcció Coral. Va dirigir la "Coral Sant Jordi" des dels seus inicis, el 1947, fins el 1991 que va deixar amb un concert emotiu al Palau de la Música Catalana de Barcelona, -encara que després l'any 1993 per Sant Jordi, la va tornar a dirigir en el concert "Raimón 30 anys de AL VENT".

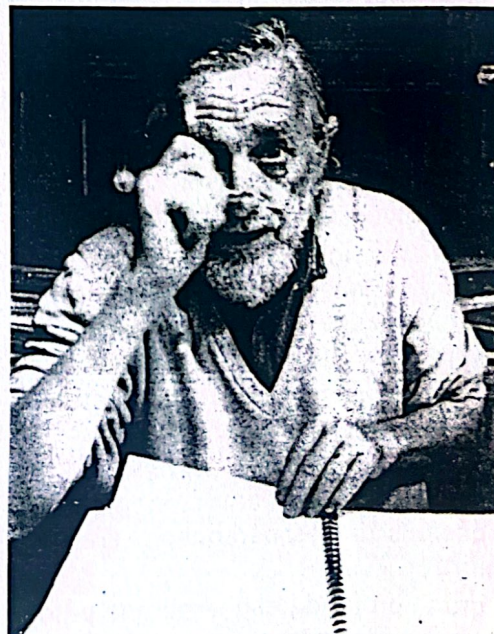
Va ser secretari d'Eduard Toldrà i de la llavors Orquestra Municipal de Barcelona, va ser el primer president de la Federació Catalana d'Entitats Corals, fundador i Vicepresident fins al 1985 "d'Europa Cantati" i membre del comitè Directiu de la Internacional "Federation For Choral Music".

També ha col·laborat i promocióat des de la seva fundació l'any 1967 el "Secretariat de Corals Infantils de Catalunya"

Fins als seus darrers dies va ser membre, entre d'altres entitats del consell rector de l'Auditori i l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya, de la Societat Catalana de Musicologia, del consell editorial de la Revista Musical Catalana, etc...

Oriol Martorell: tota una vida dedicada a la música i en especial al Cant Coral.

Patón Soler

MEDI AMBIENT

DECÀLEG PER A LA CONSERVACIÓ I MANTENIMENT DEL BOSC

1.- Passeja sempre pels camins existents i així no perjudicaràs el creixement de plançons, arbustos, flors, mates o bolets, que són molt necessaris per evitar l'erosió del sòl.

2.- Mantenir net el bosc és senyal de bona educació. Emporta't sempre les escombraries que puguis haver originat amb la teva visita al bosc: papers, llaunes, ampolles de plàstic, deixalles de menjar, etc...

3.- No arrenquis indiscriminadament flors i plantes, sinó només aquelles que necessitis i que estigui permès recollir, i procura no malmetre la resta de la planta ni les altres. Fes fotografies, ja que seran un record inoblidable de la teva visita i duraran molt més temps.

4.- No tallis ni arrenquis branques dels arbres. Si vols fusta pots recollir les branques seques que trobaràs al sòl o en un arbre sec.

5.- El foc és el perill més gran per a qualsevol bosc, per això no encenguis mai focs i indica als grans que no llencin les puntes de cigarret enceses.

6.- Aprèn a conèixer, estimar i respectar la vegetació i els animals que viuen al bosc. Es tracta d'un món apassionant i meravellós que la natura posa al teu abast.

7.- Recorda que el bosc és també ric en sons naturals. Saber escoltar-los i apreciar-los farà la teva visita més bonica i enriquidora.

8.- Es possible que al bosc hi hagi serps, gripaus i insectes de tota mena. Respecta'ls, ja que ells també són útils per mantenir l'ecosistema del bosc.

9.- Al bosc hi ha gent que treballa i viu dels seus recursos. No perjudiquis aquestes persones tocant la fusta apilonada, espantant el bestiar, tocant les eines i els estris o trepitjant sembrats.

10.- La força i la vitalitat d'un bosc depèn en molts casos de la nostra cura i comprensió. Respecta sempre la natura i convida els altres a seguir el teu exemple.

ESPORTS

FI DE TEMPORADA

El passat mes de Juliol, el F.S. ORDAL va celebrar el final de temporada a la Pista Poliesportiva en un acte prou multitudinari, i en el que van assistir un bon nombre de socis i simpatitzants, així com també l'Alcalde de Subirats, el Sr. Miquel Vendrell i els representants de Griferia Tres, com a sponsor oficial del Club.

Es va començar amb un sopar i va haver-hi ball amb el conjunt "SAVOY", dirigit pel vocalista del grup, Rossend Vendrell.

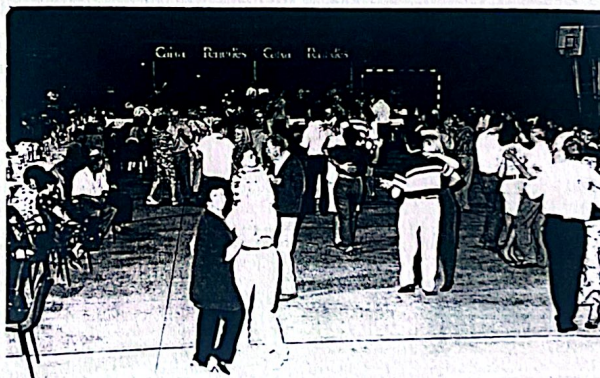
Destaquem la bona assistència a la festa de final de temporada, tal com es pot comprovar en la fotografia adjunta.

A la mitja part del ball, es va fer entrega dels trofeigs pels jugadors de les diferents categories i d'un record per totes les senyores assistents.

Aquest acte va ser patrocinat per GRIFERIA TRES i amb la col·laboració especial de SUPECO, JOAN SANCHEZ, JOSE SANCHEZ, RESTAURANT CAL MIN, LUCI AGUIN y CAIXA PENEDES, als quals des d'aquestes ratlles agraïm la seva col·laboració sempre tan valuosa.

En un altre ordre de coses, tenim que posar en coneixement dels ordalencs que aquest any novament hem posat a la venda participacions de la Loteria de Nadal amb el número **14.031** i que esperem que tinguem bona sort.

La Junta del F.S.ORDAL us desitja que tingueu un BON NADAL i un millor ANY NOU 1997.

F.S. Ordal

BALANÇ

Hola de nou estimats lectors de la Revista «L'Ateneu».

Bé, per segona vegada aquest any tenim el plaer d'estar entre vosaltres, aquest cop però ho fem de manera diferent. Doncs, primer que tot l'Organització del F.S.Ordal-93 vol agrair a tots els participants del 1er. Torneig d' Estiu de Futbol Sala per la bona acollida i gran participació que ha tingut, ja que sense la qual no s'hagués pogut tirar endavant aquesta iniciativa.

Creiem que la valoració final ha estat positiva, aixó sí, agraïrem qualsevol crítica i/o comentari sempre i quan sigui per millorar el funcionament i bases de cara a propers tornejos.

Aquest any hem tingut un bon nombre de participants, un total de **41**, que esperem s'animin per l'any vinent i volem dir als que encara s'ho estàn rumiant que s'afanyin perque només queden 7 mesos per tornar-hi.

A continuació podeu veure l'extracte del torneig i recordar com es va desenvolupar en quan a classificació:

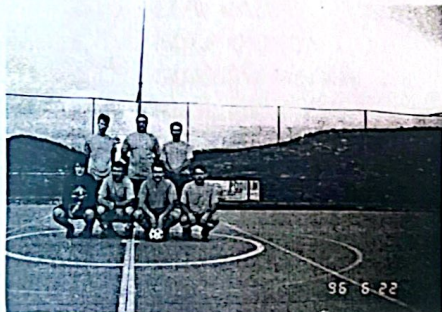
EXTRACTE TORNEIG

	1ª Divisió F.S.	J	G	E	P	F	C	Punts
1er.	VERMELLS	7	6	1	0	27	13	19
2on.	BLAUS	7	3	2	2	38	19	11
3er.	GROCS	7	2	1	4	25	29	7
4rt.	BLANCS	7	0	2	5	16	45	2

Bé i com no, creiem que s'escau anomenar els màxims golejadors, així com els porters menys golejats, en base a la quantitat de partits jugats.

GOLEJADORS

- 11 Gols   Xavier Marcé
- 10 Gols   Joan Marcé
- 9 Gols   Pedro García
- 8 Gols   Pepe Sánchez,
Josep Bertrán,
Javi Almodovar

PORTERS MENYS GOLEJATS

- 1er.   Grego Delgado
- 2on.   Eduard Vendrell
- 3er.   Joan Antoni Milà
- 4rt.   Victor Sánchez
- 5é.   Rafa Julià

Bé companys, fins la propera.

«THE WORLD CHAMPIONS»**EL COMITÈ ORGANITZADOR DELS JOCS ESPORTIUS D'ORDAL: "C.O.J.E.O."**

Després d'acabades totes les competicions agudes i per haber de la festa major, l'Organització es troba en disposició de fer saber al lector els millors competidors.

VI CAMPIONAT DE TRUC 1996 .

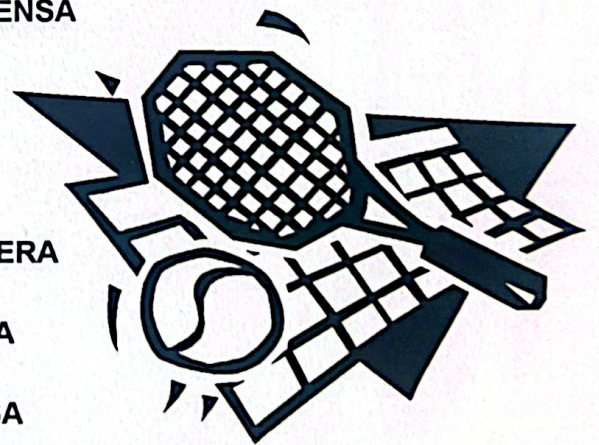
- 1 CLASSIFICAT: CACHI
LLUIS (Avinyonet)**
- 2 CLASSIFICAT: MIQUEL VENDRELL
ANTONI PÉREZ (Ordal)**
- 3 CLASSIFICAT: DOMINGO
JOSEP (Avinyonet)**
- 4 CLASSIFICAT: FERRETÓ (Les Gunyoles)
JUAN CARLOS (Torrelles)**

CAMPIONAT PING-PONG INFANTIL

- 1 CLASSIFICAT: DAVID CASAS**
- 2 CLASSIFICAT: JOAN ALEX MENSA**
- 3 CLASSIFICAT: GUILLEM MENSA**

CAMPIONAT PING-PONG SENIOR

- 1 CLASSIFICAT: JOSEP PARERA**
- 2 CLASSIFICAT: RAFEL TENA**
- 3 CLASSIFICAT: JOAN MENSA**

FUTBOLIN PARELLES

- 1 CLASSIFICAT: **ANTONI 34**
ANTONI ALVÁREZ (Soci)
- 2 CLASSIFICAT: **ISAAC NEWTON** (Sole)
XAVI VENDRELL (Trunquet)
- 3 CLASSIFICAT: **RAUL SANCHEZ**
SERGI (Pintor)

* PREMI A L'ESPORTIVITAT: **GERARD VENDRELL**

IV TRIATLÓ ORDALENC

Per ordre d'arribada:

	PARTICIPANT	TEMPS
1.	XAVI ALMODOVAR	32' 45"
2.	XAVI CASAS	34' 57"
3.	GUILLEM ROVIRA	36' 40"
4.	ELOI BADIA	37' 47"
5.	ROLF CICHON	38' 45"
6.	GUILLEM MENSA	43' 26"
7.	RAUL SÁNCHEZ	45' 31"
8.	JOAN PONS	45' 35"
9.	SANTI FONTANET	47' 30"
10.	DAVID CASAS	47' 46"
11.	JOAN ALEX MENSA	51' 20"
12.	ALEIX VENDRELL	52' 00"
13.	ALBERT ARAGÓN	55' 30"
14.	KIM MENSA	55' 31"

Segons han informat a la redacció d'aquesta il·lustre revista de l'ateneu el Xavi Almodovar es lleva 5 minuts abans de començar la prova, i això no suposa cap dificultat per vèncer per segon any consecutiu. Tot i l'entrenament del Xavi Casas aquest any també ha fet el segon lloc. Es el participant més regular, portant 4 edicions quedant en aquest magnífic lloc de la taula. El lloc més disputat fou entre el 13 i 14. Arribar primer al recinte de la piscina el Kim, seguit de l'Albert, però en els últims metres de piscina, l'Albert s'imposà al Kim per dues braçades. Var ser molt emocionant per tots els que hi erem.

CAMPIONAT TIR AMB CARABINA

PARTICIPANT	PUNTS	PARTICIPANT	PUNTS
1. OCTAVI VENDRELL	82	22. JORDI VENDRELL	39
2. JOAN FORTUNY	81	23. JOSEP VENDRELL	37
3. PERE VENEROS	78	24. GUILLEM ROVIRA	35
4. L'AGUSTIN	77	25. DAVID CASAS	29
5. JAUME SOLE	71	26. ESTEVE CASAS	24
6. JAUME CARBÓ	69	27. FERRAN PAREDES	22
7. ANGEL ARAGÓN	69	28. ANDRÉS MÁRQUEZ	19
8. JORDI SORIANO	68	29. ROSSEND GALLART	18
9. MIQUEL VENRELL	67	30. JOAN ALEX MENSA	16
10. KIM MENSA	67	31. ELOI BADIA	8
11. JOAN CASAS (MAU)	64		
12. EMILI SÁNCHEZ	62		
13. DAVID LORENTE	61		
14. JOAN (SERAFI)	60		
15. VICENÇ ARAGÓN	54		
16. CRISTIAN PONS	54		
17. XAVI ROSELL	45		
18. JAUME PONS	43		
19. SANTI PI	43		
20. XAVI CASAS	40		
21. GABRIEL PONS	40		

Aquest any com els últims ha tingut una molt bona acceptació aquesta prova. També han estat molt disputats els primers llocs de la classificació. El quart classificat, si no fos perquè li va anar fum a l'ull i no ho veia gaire clar, hagués pogut guanyar. La majoria de participants van trobar faltar la no presència d'Antoni Pérez, tirador habitual en d'altres edicions. Potser perquè estava totalment concentrat en el campionat de truc (quedà segon, de parella amb el Miquel) i no va tenir temps d'afinar l'escopeta.

El comitè organitzador vol donar les gràcies a tots els participants, petits i grans, sense els quals no s'haguessin pogut dur a terme les diferents competicions.

Molta sort a tots, salut, i fins l'any que ve !!!

The Organisation

SOLUCIONS SOPA DE LLETRES

"Nina, puzzles, cotxe, bicicleta, os, cuineta, dòmino, pilota, camió, tren i tambor".

